قرائت به جر حمزه در «وَالْأَرْحَامِ» و تأیید موافقت آن با عربیت توسط امام صادق علیه‌السلام

نکته آخری که جالب است این است: قابل فکر هم هست. بعد باید روی آن تأمل کنیم. در این نقل حضرت به حمزه فرمودند: تو اقرأ هستی، «لست أخالفك في شيء من حروفك إلا في عشرة أحرف، فإني لست أقرأ بها، وهي جائزة في العربية»؛ سخاوی می‌گوید «و ان کان فی العربیة جیدة». این به چه معنا است؟ اگر این نقل درست باشد به‌معنای مشت امام صادق علیه‌السلام به دهن زمخشری است. او می‌گوید غلط است، اما با اینکه حضرت از حمزه «و الارحام» شنیدند و فرمودند من به نصب می‌خوانم، ولی فرمودند «و ان کان له وجه فی العربیة». یعنی از نظر عربیت حرف او را رد نکرده‌اند. چطور طبق نقل –البته خبر واحد است- امام معصوم نمی‌گویند غلط است، اما یک نحوی چه کار می‌کند؟!

شیخ انصاری هم جالب بود. در کتاب الصلاه وقتی تخطئه را می‌گفتند هم «والارحام» حمزه را گفتند و هم «شرکائهم» ابن عامر را اما وقتی می‌خواستند صاحب جواهر را رد کنند و از حمزه دفاع کنند، به قول ابن عامر در «شرکائِهم» اشاره کردند اما به جر حمزه اشاره نکردند بلکه از حمزه دفاع کردند و فرمودند حمزه قرائتش را محضر امام صادق علیه‌السلام پس داده است، شما چرا می‌خواهید به حمزه ایراد بگیرید؟!

بنابراین روی این تأمل کنید که «وجه فی العربیة» را باید چطور معنا کنیم. اینکه در این نقل امام علیه‌السلام خلاف عربیت ندانستند عبارت واضح است، او را تخطئه نکردند. اما چرا نفرمودند این هم کلام خدا است؟ چرا گفتند «وجه فی العربیة»؟! این حدیث از احادیثی است که لسان آن ظاهراً مسأله تعدد نزول را تضعیف می‌کند. ببینیم وجهی دارد و واقع منظور حضرت چیست؟

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #2
ایجاد شده 2 مه 2024 14:22:57 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 ژوئن 2024 13:22:23 توسط ... .